



# PROGRAM ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ

 *Działania i efekty*



# Program Rozwój Polski Wschodniej

Regiony Polski Wschodniej, czyli województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie, rozwijają się coraz szybciej w znacznej mierze dzięki środkom z Unii Europejskiej. Program Rozwój Polski Wschodniej 2007–2013 (PO RPW) dał im szansę na szybszy wzrost gospodarczy i zmniejszenie dystansu, jaki je dzieli od reszty kraju.

Na projekty realizowane w PO RPW przeznaczono 2,7 mld euro ze środków Unii Europejskiej — Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz krajowych środków publicznych.

Realizacja programu przynosi konkretne i zauważalne korzyści. Polska Wschodnia to coraz silniejsze ośrodki akademickie, kompleksowa oferta dla inwestorów, a także projekty, które podnoszą jakość życia. Wszystko to sprawia, że ten makroregion staje się coraz lepszym miejscem do inwestowania, pracy, studiowania, zamieszkania.

Głównym celem Programu Rozwój Polski Wschodniej jest przyspieszenie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

## Dla kogo pieniądze programu?

Większość projektów PO RPW to głównie duże inwestycje uczelni, miast i samorządów Polski Wschodniej wpisane na Listę projektów indywidualnych, czyli listę takich projektów, na realizację których środki zarezerwowano już na etapie tworzenia programu. Przedsięwzięcia te są bardzo ważne dla rozwoju regionu lub całego kraju, a jednocześnie trudne do realizacji na poziomie lokalnym. Na projekty indywidualne, zarezerwowano ok. 90% pieniędzy z programu. Pozostałą część przeznaczono na otwarte konkursy o dofinansowanie projektów.

## Na co przeznaczone są pieniądze z programu?

- » **Nauka i innowacje** – program wspiera rozwój uczelni, wyposażenie w nowoczesny sprzęt badawczy i komputerowy, a w efekcie stworzenie kadry wykwalifikowanych pracowników na najwyższym poziomie. Przyczynia się do rozwoju firm i tworzy warunki do lepszego wykorzystania nowoczesnych, innowacyjnych technologii za sprawą stworzonych parków naukowo-technologicznych.
- » **Internet** – z pieniędzy programu powstaje sieć szerokopasmowego Internetu, dzięki czemu będzie możliwość łatwiejszego dostępu do sieci w każdej gminie Polski Wschodniej, także na obszarach trudno dostępnych.
- » **Rozwój miast** – z programu finansowane są nowoczesne, ekologiczne autobusy, trolejbusy i tramwaje, modernizowane są główne ulice i skrzyżowania, budowane parkingi, zatoczki autobusowe, chodniki, usprawniane systemy zarządzania ruchem oraz systemy informacji pasażerskiej. Powstają również obiekty targowe, kongresowe i konferencyjne.
- » **Budowa dróg i obwodnic** – ważnych zarówno dla Polski Wschodniej, jak i całego kraju.
- » **Turystyka** – z programu finansowane są działania promujące Polskę Wschodnią jako miejsce aktywnego wypoczynku. Budowana jest trasa rowerowa biegnąca przez 5 województw Polski Wschodniej.

# Nowoczesna gospodarka (Oś priorytetowa I):\*

## Infrastruktura uczelni (Działanie I.1)

\* Poszczególne cele programu realizowane są w ramach „osi priorytetowych”, które określają dziedziny szczególnie ważne dla rozwoju Polski Wschodniej, np. infrastruktura transportowa czy nowoczesna gospodarka. Osi priorytetowe dzielą się na „działania”, które wyznaczają szczegółowe zakresy projektów objętych dofinansowaniem unijnym.

Celem jest modernizacja bazy dydaktycznej i naukowo-badawczej uczelni na kierunkach technicznych i matematyczno-przyrodniczych.

### Projekty realizowane w ramach działania polegają na:

- » budowie obiektów dydaktycznych (laboratoria, biblioteki itp.) i wyposażeniu ich w sprzęt naukowo-badawczy i dydaktyczny;
- » budowie innej infrastruktury uczelni (domy studenckie, budynki administracyjne itp.), pod warunkiem że stanowią element przedsięwzięcia, którego zasadniczą część obejmuje obiekty dydaktyczne i są bezpośrednio związane z ich realizacją.



*„Uruchomienie kompleksu naukowo-dydaktycznego Zalesie – regionalne centra innowacji i transferu technologii produkcji, przetwarzania oraz marketingu w sektorze rolno-spożywczym”*



Beneficjent:

*Uniwersytet Rzeszowski*

Projekt obejmuje stworzenie nowoczesnego kompleksu naukowo-dydaktycznego dla nowopowstałych kierunków studiów Wydziału Biologiczno-Rolniczego: architektury krajobrazu, biologii, ochrony środowiska, rolnictwa, technologii żywności i żywienia człowieka, a także modernizację i wyposażenie laboratoriów w specjalistyczną aparaturę naukową. Zmieni się też sposób użytkowania obiektów, a także zagospodarowanie parku i terenów wokół kampusu.

Nowoczesne laboratoria ze specjalistycznym, wysokiej klasy sprzętem do prac i analiz, pozwolą na prowadzenie badań związanych z wdrażaniem nowych technologii oraz realizację programów badawczych i szkoleniowych na światowym poziomie. Ciekawe rozwiązania architektoniczno-urbanistyczne podnoszą walory nowo wybudowanych obiektów i zwiększają ich funkcjonalność ■

📍  
Nowe budynki kompleksu naukowo-dydaktycznego Zalesie sfinansowane z PO RPW

Więcej projektów na stronie: [www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty](http://www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty)

Na realizację projektu przewidziano 125 032 637 zł w tym 98 476 290 zł z PO RPW

### **Instrumenty inżynierii finansowej (Działanie I.2)**

Celem działania jest ułatwienie dostępu m.in. do pożyczek i kredytów dla mikro, małych i średnich firm z Polski Wschodniej, w szczególności tym na wczesnym etapie działalności oraz zainteresowanych inwestowaniem.

Działanie w całości jest realizowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach projektu:

## **„Reporęczenia szansą na zwiększenie finansowania zewnętrznego MŚP. Instrument wsparcia funduszy poręczeniowych w Polsce Wschodniej”.**

BGK przeznaczy **98 294 117,63** złotych na wsparcie w postaci reporenczenia funduszom poręczeniowym, które zostaną wybrane w trybie konkursowym i które będą udzielały poręczenia za zobowiązania małych i średnich przedsiębiorstw z obszaru Polski Wschodniej.

Zaoferowanie wsparcia w formie reporenczenia stworzy możliwość uruchomienia dodatkowych źródeł finansowania zobowiązań mikro, małych i średnich przedsiębiorców (MSP), przez przejście przez BGK części ryzyka, którego instytucje finansowe i poręczeniowe nie byłyby skłonne ponieść bez wsparcia w ramach projektu. Instrument ten jest atrakcyjny, ponieważ zapewnia finansowanie bez konieczności zwiększenia kapitału przedsiębiorcy.

Odnawialny charakter reporenczenia polega na tym, że zwalniane środki pieniężne z tytułu reporenczeń za spłacone zobowiązania, będą ponownie udostępniane w formie reporenczenia na zabezpieczenie zobowiązań kolejnych MŚP.

Po zakończeniu konkursu BGK podpisze z wybranymi funduszami umowy, na podstawie których będzie możliwa realizacja wsparcia MŚP w formie poręczenia ich zobowiązań ■

### **Wspieranie innowacji (Działanie I.3)**

Celem działania jest poprawa warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Realizowane są projekty polegające na:

- » budowie i wyposażeniu obiektów uczelni i jednostek naukowych;
- » budowie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz inkubatorów, m.in. technologicznych, wraz z wyposażeniem znajdujących się w nich laboratoriów;
- » budowie centrów doskonałości i centrów transferu technologii;
- » tworzeniu zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach;
- » przygotowaniu terenów inwestycyjnych, aby mogły na nich powstać obszary produkcyjne i strefy nowoczesnych usług (centra logistyczne, parki maszynowe czy technologiczne, inkubatory itp.).

## „Wyposażenie Centralnego Laboratorium Agroekologicznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”

Beneficjent:  
*Uniwersytet Przyrodniczy  
w Lublinie*

Projekt obejmuje stworzenie i udostępnianie przedsiębiorcom oraz instytucjom naukowo-badawczym profesjonalnej infrastruktury do prowadzenia certyfikowanych prac badawczych i pomiarowych.

Ulokowanie Centralnego Laboratorium Agroekologicznego w Lubelskim Parku Naukowo-Technologicznym umożliwi nawiązanie bliskiej współpracy pomiędzy nauką a podmiotami gospodarczymi. Wszystkie jednostki naukowo-badawcze z województwa lubelskiego oraz całego kraju mogą korzystać z aparatury zakupionej w ramach projektu ■



📍  
Aparatura zakupiona  
w ramach projektu:  
Fluorescencja rentgenow-  
ska XRF.



📍  
Aparatura zakupiona  
w ramach projektu:  
Transmisyjny mikroskop  
elektronowy.

**Więcej projektów na stronie:**  
[www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty](http://www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty)

Na realizację projektu przewidziano **20 624 643 mln zł** w tym **17 693 641 zł** z PO RPW

## Promocja i współpraca (Działanie I.4)

Celem działania jest przyciągnięcie inwestorów do Polski Wschodniej (część – promocja) oraz wsparcie współpracy pomiędzy regionami (część – współpraca).

### Promocja

Realizacja zadań w części promocja odbywa się poprzez projekty z dwóch obszarów: **1)** promocja gospodarcza – projekt **Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej (projekt PALiIZ)** oraz **2)** stworzenie sieci współpracy centrów obsługi inwestorów (COI) – projekt **Tworzenie i rozwój współpracy centrów obsługi inwestora (projekt PALiIZ)** i projekt Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry” pn. **Lokalne Centra Obsługi Inwestora – Eastern European Gateway**.



## „Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej”

Beneficjent:  
*Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.*

Projekt obejmuje swoim zasięgiem wszystkie województwa Polski Wschodniej. Głównym celem programu promocji gospodarczej jest wzrost zainteresowania ofertą gospodarczą makroregionu.

Główne założenia projektu obejmują: zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do makroregionu; zainteresowanie polskich firm inwestycjami w Polsce Wschodniej, pobudzenie eksportu produktów oraz usług z Polski Wschodniej i rozwój turystyki biznesowej w makroregionie

Aby przyciągnąć do regionu nowe inwestycje, beneficjent przeprowadzi kampanię promocyjną w mediach krajowych i zagranicznych, organizuje seminaria i konferencje, opracowuje publikacje promocyjne, organizuje wyjazdy przedsiębiorców i przedstawicieli JST na imprezy targowo-wystawiennicze.

Jednym z elementów projektu jest gospodarczy portal internetowy (<http://polskawschodnia.eu>), który umożliwi potencjalnym przedsiębiorcom krajowym i zagranicznym uzyskanie szybkiego dostępu do aktualnej wiedzy o potencjale ekonomicznym makroregionu ■



Stoisko Polski Wschodniej na Międzynarodowych targach lotniczych Paris Air Show.

Przykładowy projekt dotyczący stworzenia sieci współpracy  
centrów obsługi inwestorów:

## „Lokalne Centra Obsługi Inwestora – Eastern European Gateway”



Element projektu:  
profesjonalna strona  
internetowa

Beneficjent:  
Stowarzyszenie  
„Lokalna Grupa Działania –  
Wokół Łysej Góry”

Celem projektu jest wzrost zainteresowania ofertą gospodarczą Polski Wschodniej poprzez stworzenia sieci powiązań i współpracy pomiędzy istniejącymi lokalnymi centrami obsługi inwestorów (COI) we wszystkich pięciu województwach Polski Wschodniej, a ośrodkami promocji inwestycji, eksportu i turystyki, jednostkami terytorialnymi i innymi podmiotami mogącymi mieć wpływ na promocję gospodarczą Polski Wschodniej.

W wyniku realizacji projektu powstają m.in.: profesjonalny serwis internetowy (<http://lcoi.pl/Project.aspx>), Polski Atlas Gospodarczy oraz system nawigacji GPS zawierający dane z atlasu oraz system komunikacji on-line



Wartość projektu: 9 794 600 zł w tym 8 815 140 zł z PO RPW

### Współpraca

Celem przedsięwzięć w części *współpraca* jest nawiązanie stałej współpracy pomiędzy regionami i podmiotami działającymi na obszarze Polski Wschodniej. Projekty polegają na tworzeniu klastrów oraz popularyzacji tej formy współdziałania, a także tworzeniu polityki rozwoju regionalnego.

Realizowane projekty mają zasięg ponadregionalny i służą rozwojowi sieci współpracy zorientowanej na prowadzenie innowacyjnej działalności gospodarczej między podmiotami regionalnej nauki i gospodarki oraz samorządu terytorialnego.

## „Klaster Instytucji Otoczenia Biznesu”

**Beneficjent:**  
*Polskie Stowarzyszenie Dorad-  
cze i Konsultingowe*

Celem projektu jest zbudowanie stałej platformy kooperacji pomiędzy regionami Polski Wschodniej. Klaster tworzą wyspecjalizowane firmy, świadczące wszelkiego rodzaju usługi doradcze, konsultingowe, marketingowe, prawne, finansowe oraz regionalne jednostki naukowe. Współpracę nawiązało już 18 podmiotów, w tym 2 uczelnie, 2 stowarzyszenia i 14 przedsiębiorstw.

Klaster propaguje dobre praktyki, promuje przedsiębiorczość, jest partnerem biznesowym dla innych firm, instytucji publicznych, administracji samorządowej. Planowane są przedsięwzięcia w zakresie doradztwa i konsultingu, szkoleń, inicjatyw o charakterze edukacyjnym, a także w sektorze B+R. Klaster prowadzi własną stronę internetową ([www.biznesklaster.pl](http://www.biznesklaster.pl)), która stanowi źródło wiedzy na temat idei klasteringu i forum dyskusji o problemach gospodarczo-ekonomicznych.

Zakłada się, iż powstała struktura powiązań będzie funkcjonować także po wygaśnięciu umowy o dofinansowanie projektu ■



**📍**  
Zdjęcia ze spotkania „Klaster Instytucji Otoczenia Biznesu” z Ambasadorem RP w Paryżu

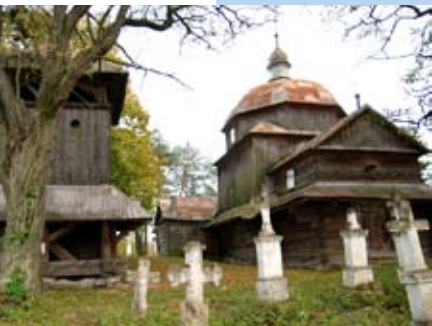
**Klaster** (grona) to skupiska wzajemnie powiązanych firm, które działają w pokrewnych sektorach i związanych z nimi instytucji. Firmy i instytucje, które tworzą klaster, konkurują między sobą, ale także wymieniają doświadczenia i współpracują.



**📍**  
Portal „Klaster Instytucji Otoczenia Biznesu”

Przykładowy projekt z obszaru „tworzenia polityki rozwoju regionalnego”

## „Zwierzyniec i Narol liderami rozwoju kultury i turystyki Roztocza”



Beneficjent:  
*Gmina Narol*

Jest to wspólny projekt współpracy i promocji gmin Narol i Zwierzyniec, mający na celu rozwój turystyki, nowe inicjatywy kulturalne oraz promocję obszaru Roztocza.

Projekt obejmuje m.in.: film promocyjny, prezentujący szczególne walory turystyczne Roztocza z wyraźnie zaznaczoną rolą współpracujących gmin Narol i Zwierzyniec; wspólny album prezentujący najważniejsze atrybuty obu gmin na tle potencjału turystycznego całego obszaru; wspólny przewodnik turystyczny po Roztoczu, w którym jest promowana turystyka (m.in. rowerowa) z opisem szlaków, ścieżek dydaktycznych, tras rowerowych i atrakcji turystycznych oraz rozbudowany serwis internetowy dla turystów i inwestorów (<http://bramyroztocza.pl>) ■

Więcej projektów na stronie:  
[www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty](http://www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty)

Wartość projektu: 511 790 zł w tym 460 611 zł z PO RPW

📷 Zdjęcia ze wspólnego albumu: Cerkiew w Woli Wielkiej w gminie Narol i procesja na wodzie w Zwierzynicy.

## Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego (Oś priorytetowa II):

**Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (Działanie II.1)**

Działanie ma na celu zwiększenie dostępu do Internetu szerokopasmowego w Polsce Wschodniej, także w zakresie sieci nowej generacji. Cel ten jest realizowany przez przygotowanie, a następnie wdrożenie powiązanych ze sobą projektów na terenie pięciu województw Polski Wschodniej.

Powstała sieć zapewni mieszkańcom, instytucjom publicznym oraz przedsiębiorstwom z Polski Wschodniej możliwość korzystania z informacji i usług świadczonych elektronicznie. Nowa infrastruktura uzupełni istniejące zasoby należące do różnych operatorów, a także umożliwi przedsiębiorcom telekomunikacyjnym budowę własnych sieci na terenach dotychczas dla nich nieatrakcyjnych inwestycyjnie.

## „Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej”

Beneficjent:

5 województw

Polski Wschodniej

Celem kompleksowego projektu jest budowa infrastruktury teleinformatycznej uzupełniającej istniejące zasoby oraz zorganizowanie szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Sieć będzie neutralna technologicznie, tzn. zastosowane zostaną rozwiązania umożliwiające operatorom świadczącym usługi dla odbiorców końcowych, wykorzystanie technologii różnego typu (przewodowych i bezprzewodowych), a tym samym świadczenie usług różnego typu (np. usług głosowych, transmisji danych, telewizji). Sieć będzie także otwarta dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, to znaczy że dostęp do niej będzie możliwy dla wszystkich operatorów na tych samych warunkach.

Istotnym elementem przedsięwzięcia są szkolenia na terenie Polski Wschodniej dla osób, które będą korzystać z wytworzonej infrastruktury i zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym”. W szkoleniach weźmie udział ponad 7,6 tys. osób ■

Więcej o projekcie: [www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty](http://www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty),  
podstrona: Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej



Na realizację wszystkich 5 projektów przeznaczono ok. **300 mln euro**  
w tym **255 mln euro** z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

## Wojewódzkie ośrodki wzrostu (Oś priorytetowa III):

**Systemy miejskiego transportu zbiorowego (Działanie III.1)**

Wsparcie unijne otrzymują projekty, których realizacja poprawia komunikację miejską i komfort pasażerów. Wyższa jakość podróży i połączeń sprzyja podniesieniu atrakcyjności transportu publicznego i zwiększeniu liczby mieszkańców Polski Wschodniej oraz turystów korzystających z tego sposobu przemieszczania się. W efekcie zmniejsza się ruch samochodów osobowych, co przekłada się na bezpieczeństwo i zmniejszenie emisji spalin. Szczególnie brane są pod uwagę przedsięwzięcia, które łączą komunikację różnymi środkami transportu miejskiego, tworząc miejską sieć autobusowo-tramwajowo-kolejową, a także takie, które uwzględniają powiązania transportu publicznego z przemieszczaniem się pieszo i rowerem.

## „Poprawa jakości funkcjonowania systemu transportu publicznego miasta Białegostoku – Etap II”



Zdjęcia z uroczystości przekazania mieszkańcom 48 nowych autobusów komunikacji miejskiej w dniu 28 lutego 2010 r.

### Beneficjent: Miasto Białystok

Projekt ma poprawić jakość funkcjonowania komunikacji miejskiej. Przebudowa kilku ulic wraz ze skrzyżowaniami skróci czas podróży po Białymstoku. Przyczyni się do tego także obwodnica miasta, której odcinek powstaje w ramach projektu.

Elementem projektu jest działająca już infrastruktura do Białostockiej Karty Miejskiej. Powstanie także system dynamicznej informacji miejskiej - elektroniczne tablice, które poinformują o planowanym czasie oczekiwania na autobus i o zmianach tras. Projekt zakłada również modernizację taboru. Po Białymstoku jeździ już 48 nowych autobusów, kupionych z programu.

Rozpoczęto także realizację kolejnego, trzeciego etapu projektu. Oprócz przebudowy kolejnych ulic i zakupu dodatkowych 74 nowych autobusów przewiduje on budowę centrum przesiadkowego i centrum sterowania ruchem ■

Więcej projektów na stronie:  
[www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty](http://www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty)

Wartość projektu: 156 649 353 zł w tym 117 123 272 zł z PO RPW

### Infrastruktura turystyki kongresowej i targowej (Działanie III.2)

W ramach Programu realizowane są inwestycje polegające na budowie, rozbudowie lub wyposażeniu obiektów wystawienniczych, kongresowych i konferencyjnych, w których możliwe będzie organizowanie imprez o charakterze ponadregionalnym i międzynarodowym. Takie projekty są realizowane w miastach wojewódzkich Polski Wschodniej – np. Lublinie czy Kielcach – a także gminach położonych w funkcjonalnym otoczeniu miast wojewódzkich. Realizacja projektów o takim zakresie jest również możliwa w miastach powiatowych, które chcą budować, rozbudowywać lub wyposażać swoje obiekty kongresowe i konferencyjne. Ważne, aby przedsięwzięcie było uzasadnione ekonomicznie. W ramach działania wsparcie nie jest kierowane na rzecz obiektów hotelowych, czy gastronomicznych. W zależności od specjalizacji i rangi obiekty takie przyciągają uczestników z regionu, kraju lub całego świata. Stanowią miejsce spotkań i nawiązywania kontaktów handlowych. Targi i konferencje to szansa na rozwój gospodarczy regionu, w którym są organizowane.

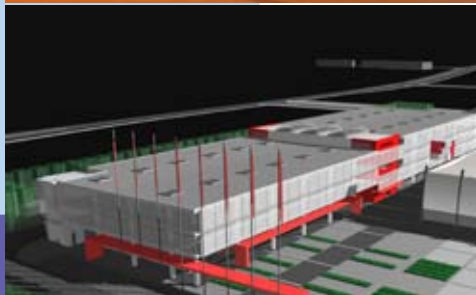
# „Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego”

Beneficjent:  
Targi Kielce S.A.

Projekt polega na budowie dwóch hal targowych oraz czteropiętrowego Centrum Kongresowego z wieżą widokową i salą bankietową. Dodatkowo planuje się kompleksowe zagospodarowanie terenu, m.in. budowę dróg, placów i parkingów wewnętrznych, budowę sieci wodno-kanalizacyjnej z przyłączami.

Realizacja projektu da możliwość organizacji kilku powiązanych ze sobą tematycznie imprez targowych jednocześnie, przyczyni się do wzrostu atrakcyjności terenu Targów Kielce w oczach wystawców i zwiedzających, poprawi jakość świadczonych tam usług ■

Wartość projektu: 2 04 721 501 zł  
w tym 71 021 260 zł z PO RPW



## Infrastruktura transportowa (Oś priorytetowa IV):

**Infrastruktura drogowa** (Działanie IV.1)

Celem działania jest poprawa powiązań drogowych Polski Wschodniej z krajowym i międzynarodowym układem transportowym. Zrealizowane projekty usprawnią połączenia ważne zarówno dla makroregionu Polski Wschodniej, jak i całego kraju. Wspierane są projekty z zakresu budowy i modernizacji ważnych odcinków dróg wojewódzkich oraz obwodnic w ciągach dróg krajowych na obszarze Polski Wschodniej, które poprawią dostęp do korytarzy transportowych w sieci TEN-T.


Przedmiotem poszczególnych projektów jest budowa bądź modernizacja istniejących odcinków dróg wojewódzkich a także budowa i przebudowa obwodnic, mostów, tuneli, wiaduktów, estakad oraz węzłów i skrzyżowań w ciągach tych dróg.

📍  
Najnowocześniejsza w Polsce nowa Hala G w czasie otwarcia 12 sierpnia 2010 r. oraz wizualizacja Hali M

**TEN-T** – Transeuropejska Sieć Transportowa (Trans-European Transport Networks) – sieć najważniejszych europejskich połączeń transportowych (drogowych, kolejowych, wodnych, powietrznych) o znaczeniu międzynarodowym

## „Zachodnia obwodnica Mrągowa w ciągu drogi krajowej nr 59”



 Budowa obwodnicy Mrągowa

Beneficjent:

Generalna Dyrekcja Dróg  
Krajowych i Autostrad,  
Oddział Olsztyn

Projekt ma na celu rozwiązanie problemów komunikacyjnych w Mrągowie i całym regionie, wynikających z braku obwodnicy miasta.

Obwodnica udrożnia trasy krajowe nr 16 (zachodnia granica – Iława – Ostróda – Olsztyn – Ełk – wschodnia granica) i nr 59 (Giżycko – Mrągowo), które łączy ze sobą poza granicami centrum Mrągowa. Najciekawszym i najbardziej malowniczo położonym obiektem inwestycji jest 6-przęsłowa estakada E-4 nad rzeką Dajna, ulicą Młynową i dojazdem do Mrągowille. Oprócz jezdni do użytku oddano nowe skrzyżowania, ronda, kładki dla pieszych, estakady i wiadukt. Negatywne oddziaływanie trasy niwelują akustyczne ekrany i przejścia dla zwierząt pod jezdnią ■

Więcej projektów na stronie:  
[www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty](http://www.polskawschodnia.gov.pl/Projekty)

Wartość projektu: 153 623 524 zł w tym 114 059 656 zł z PO RPW

## Zrównoważony rozwój potencjału turystycznego opartego o warunki naturalne (Oś priorytetowa V):

**Promowanie zrównoważonego rozwoju turystyki (Działanie V.1)**

Celem działania jest wzrost zainteresowania ofertą turystyczną Polski Wschodniej.

## „Promocja zrównoważonego rozwoju turystyki”

Kompleksowy projekt składa się z kilku etapów. Najpierw dokonano inwentaryzacji atrakcji turystycznych Polski Wschodniej i oceny wizerunku makroregionu. Następnie przeanalizowano segmenty turystyki oraz typy turystów, pod kątem przygotowania strategii promocji. Ostatnim zadaniem jest akcja promocyjna skierowana do turystów krajowych i zagranicznych, w której uwzględnione są różne grupy odbiorców (np. osoby niepełnosprawne).

Kampania promocyjna pod hasłem „Piękny Wschód” zachęca do aktywnej turystyki na obszarach cennych przyrodniczo, turystyki krajoznawczej i kulinarnej, promuje również obszary wiejskie, dziedzictwo kulturowe mniejszości narodowych, grup etnicznych i religijnych, a także wielowyznaniową spuściznę religijną makroregionu.

Promocja wzmocni wizerunek Polski Wschodniej jako miejsca o szczególnie cennym potencjale turystycznym, atrakcyjnym dla amatorów różnego rodzaju aktywności.

Elementem kampanii jest strona internetowa [www.pieknywschod.pl](http://www.pieknywschod.pl). Znajduje się na niej baza atrakcji turystycznych, składająca się z pięciu kategorii: (1) zabytki, muzea, (2) przyroda, (3) aktywnie, (4) zdrowie i uroda, (5) rozrywka. Strona jest edytowana w czterech wersjach językowych: polskiej, niemieckiej, angielskiej i ukraińskiej ■

Wartość projektu: 23 944 117 w całości z PO RPW

### Trasy rowerowe (Działanie V.2)

Celem działania jest rozwój turystyki rowerowej w Polsce Wschodniej. W ramach działania powstaną trasy rowerowe we wszystkich województwach Polski Wschodniej, które stworzą spójną całość. Powstała trasa będzie unikatową atrakcją turystyczną o niespotykanym w Europie walorach i skali, która ma szansę przyciągnąć do Polski Wschodniej turystów i inwestorów.

## „Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej”



Beneficjent:

5 województw Polski  
Wschodniej

Powstanie sieć tras rowerowych, które włączą do wspólnego systemu istniejące i planowane trasy oraz wpłyną na poprawę dostępności miejsc atrakcyjnych turystycznie, a także zapewnią bezpieczny dojazd.

Na każdy projekt składa się budowa i oznakowanie ścieżek rowerowych o utwardzonej nawierzchni, które umożliwią bezpieczną i sprawną jazdę po mieście oraz łączą miejsca ważne z punktu widzenia ruchu rowerowego (dworce kolejowe, autobusowe, parkin- gi, atrakcje turystyczne). Zostaną też wytyczone i oznakowane trasy rowerowe na terenie pozamiejskim, gdzie z uwagi na środowisko naturalne, nie jest wskazane położenie nawierzchni utwardzonej. Ponadto w ramach projektów planuje się budowę oraz montaż infrastruktury towarzyszącej (stojaków na rowery, wiat postojowych, wiat widokowych).

Wyznaczenie przebiegu szlaku rowerowego w Polsce Wschodniej zostało przeprowadzone przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego we współpracy z samorządami, organizacjami turystycznymi i ekologicznymi.

Ponadto realizowany będzie projekt promocji tras rowerowych, dzięki któremu zostanie m.in. stworzony system identyfikacji wizualnej i portal internetowy dla użytkowników tras ■



Projektowany przebieg  
szlaku rowerowego

Wartość kompleksowego projektu: 50 mln euro

# Pomoc techniczna (Oś priorytetowa VI):

Celem osi priorytetowej jest wsparcie sprawnego zarządzania i wdrażania programu oraz upowszechnienie wiedzy na temat wsparcia województw Polski Wschodniej ze środków Unii Europejskiej.

## Instytucje realizujące Program Rozwój Polski Wschodniej



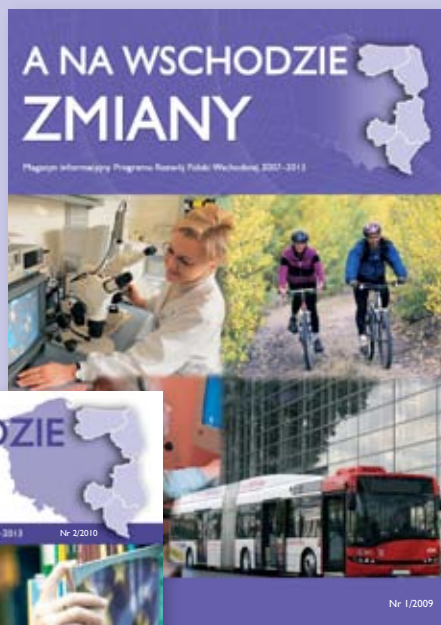
Instytucją Zarządzającą dla Programu jest minister ds. rozwoju regionalnego, który odpowiada za skuteczność, efektywność i prawidłowość zarządzania i wdrażania programu. Zadania Instytucji Zarządzającej realizuje Departament Programów Ponadregionalnych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Instytucja Pośrednicząca, czyli Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) odpowiada m.in. za przeprowadzanie naboru wniosków o dofinansowanie, podpisywanie umów o dofinansowanie, kontrolę realizacji projektów. Obowiązki Instytucji Pośredniczącej w ramach PARP pełni Departamenty Infrastruktury Nowoczesnej Gospodarki i Projektów Infrastrukturalnych.



Strona internetowa programu  
Rozwój Polski Wschodniej  
[www.PolskaWschodnia.gov.pl](http://www.PolskaWschodnia.gov.pl)

Więcej o programie Rozwój Polski Wschodniej, jego celach, realizacji i pierwszych efektach można przeczytać w magazynie informacyjnym: „A na Wschodzie zmiany”. Do tej pory ukazały się trzy numery magazynu, które są dostępne na stronie internetowej [www.PolskaWschodnia.gov.pl](http://www.PolskaWschodnia.gov.pl) w zakładce Działania promocyjne/Wydawnictwa.

**Zapraszamy do lektury.**



**Wydawca:**

**Ministerstwo Rozwoju Regionalnego**

Departament Programów Ponadregionalnych

ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa

[www.mrr.gov.pl](http://www.mrr.gov.pl)

[www.PolskaWschodnia.gov.pl](http://www.PolskaWschodnia.gov.pl)

[www.facebook.com/polskawschodnia](https://www.facebook.com/polskawschodnia)

**Egzemplarz bezpłatny**